

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ
PAŽYMA
DĖL ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 8, 13, 21, 23 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
TAP-18-2266; TAP-18-2267
Nr.

Vilnius

Projekto rengėjas: Energetikos ministerija.

Projekto tikslas: įgyvendinti priemones, nukreiptas šešėlinės ekonomikos mastui naftos produktų prekybos srityje mažinti, kurios padėtų užtikrinti reguliuojamos prekybos naftos produktais veiklos sąlygų laikymąsi, prisidėtų prie sąžiningų konkurencinių sąlygų kūrimo, leistų apsaugoti viešąjį interesą dėl mokesčių surinkimo.

Dabartinė padėtis:

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos (toliau – FNTT) pastarųjų metų atliktų ir atliekamų kriminalinės žvalgybos bei ikiteisminių tyrimų analizė rodo, kad tarptautinės organizuotos grupės, vykdydamos prekybą nefasuotais naftos produktais bei siekdamos išvengti mokesčių (pridėtinės vertės mokesčio ir kai kuriais atvejais akcizų) už realizuotą kūrą, sukuria dirbtines sandorių grandines, į kurias įtraukiamos realios ekonominės veiklos nevykdančios, leidimus verstis didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais turinčios įmonės ir tuo pasinaudojant nesumoka pridėtinės vertės mokesčio. 2016–2018 m. FNTT pradėjo 14 ikiteisminių tyrimų, kurių metu nustatyta žala dėl nesumokėtų mokesčių viršija 32 mln. Eur, šioms veikoms panaudotos 124 fiktyvios įmonės.

Projektas parengtas atsižvelgiant į energetikos ministro 2018 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. 1-142 iš kompetentingų institucijų atstovų sudarytos darbo grupės pasiūlymus. Darbo grupė svarstė FNTT pasiūlymus dėl didmeninės prekybos naftos produktais reguliavimo tobulinimo, kuriuos FNTT parengė atsižvelgdama į neigiamas šešėlinės ekonomikos plėtros tendencijas didmeninės prekybos naftos produktais rinkoje bei į Lenkijos Respublikos gerąją praktiką. Be to, Įstatymo projektas parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 7 d. pasitarime 1 klausimu „Dėl šešėlinės ekonomikos sumažinimo priemonių įgyvendinimo“ priimtus sprendimus.

Prognozuojama, kad kompleksiskai įgyvendinus 2017 m. birželio 29 d. priimto Energetikos įstatymo NR. IX-884 21, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIII-565 įtvirtintas priemones ir šiuo Įstatymo projektu siūlomas priemones būtų sudarytos sąlygos užkirsti kelią PVM grobstymui, valstybės biudžetas galėtų sutaupyti sumas, kurių šiuo metu netenka dėl šešėlinės veiklos prekybos naftos produktais rinkoje.

Projekto tikslas:

- Centralizuoti esamą prekybos naftos produktais licencijavimo modelį, perduodant savivaldybių administracijų šiuo metu vykdomą leidimų verstis prekybos naftos produktais išdavimo funkciją Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – VKEKK);
- Didinti leidimų stabdymo procedūrų efektyvumą, kai netenkinamos reguliuojamosios veiklos sąlygos, nustatant atvejus - reguliuojamosios veiklos sąlygų pažeidimus, kuriems esant leidimą išduodanti institucija stabdytų leidimo galiojimą nedelsiant;
- Didinti asmenų, veikiančių didmeninėje prekyboje nefasuotais naftos produktais rinkoje patikimumą ir reputacijos reikalavimus, numatant papildomą reguliuojamos veiklos sąlygą - atitikimą minimaliems patikimo mokesčių mokėtojo kriterijams, nustatytiems Mokesčių administravimo įstatyme.

Derinimas: Įstatymo projektas derintas iš viso su 15 suinteresuotųjų subjektų, į esmines gautas pastabas ir pasiūlymus buvo atsižvelgta. Pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, vertinimas pateikiamas derinimo pažymoje: neatsižvelgta į VKEKK siūlymą įstatymą svarstyti po to, kai Seimas apsispręs dėl VKEKK ir VEI funkcijų apjungimo (konsolidavimo), ir į FNTT pastabą peržiūrėti prievolių užtikrinimo dydžių reglamentavimą.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina įstatymo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė